



# УКРАЇНСЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ ЖУРНАЛ



ISSN 2415-8860 (Online)  
ISSN 0372-4123 (Print)

UKRAINIAN BOTANICAL JOURNAL  
*An international journal for botany & mycology*

2018 • 75 • 5



"Український ботанічний журнал" публікує статті з усіх напрямів ботаніки та мікології, в тому числі із загальних питань, систематики, флористики, геоботаніки, екології, еволюційної біології, географії, історії флори та рослинності, а також морфології, анатомії, фізіології, біохімії, клітинної та молекулярної біології рослин і грибів. Статті, повідомлення та інші матеріали публікуються в таких основних розділах: "Загальні проблеми, огляди та дискусії", "Систематика, флористика, географія рослин", "Гриби і грибоподібні організми", "Геоботаніка, екологія, охорона рослинного світу", "Червона книга України", "Флористичні знахідки", "Мікологічні знахідки", "Структурна ботаніка", "Фізіологія, біохімія, клітинна та молекулярна біологія рослин", "Гербарна справа", "Історія науки", "Хроніка", "Ювілейні дати", "Втрати науки", "Рецензії та новини літератури", "Дослідники фітобіоти та мікобіоти України".

Статті друкуються українською, англійською та російською мовами

*Ukrainian Botanical Journal* is a scientific journal publishing articles and contributions on all aspects of botany and mycology, including general issues, taxonomy, floristics, vegetation science, ecology, evolutionary biology, geography, history of flora and vegetation as well as morphology, anatomy, physiology, biochemistry, cell and molecular biology of plants and fungi. Original articles, short communications and other contributions are published in sections "General Issues, Reviews and Discussions", "Plant Taxonomy, Geography and Floristics", "Fungi and Fungi-like Organisms", "Vegetation Science, Ecology, Conservation", "Red Data Book of Ukraine", "Floristic Records", "Mycological Records", "Structural Botany", "Plant Physiology, Biochemistry, Cell Biology and Molecular Biology", "Herbarium Curation", "History of Science", "News and Views", "Anniversary Dates", "In Memoriam", "Reviews and Notices of Publications", "Explorers of Plants and Fungi of Ukraine".

Publication languages: Ukrainian, English and Russian

#### РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор – Сергій Л. МОСЯКІН

Заступники головного редактора – Ганна В. БОЙКО,  
Віра П. ГАЙОВА

Раїса І. БУРДА, Соломон П. ВАСЦЕР,

Філіп ВЕРЛООВ (Бельгія), Василь П. ГЕЛЮТА,

Зігмантас ГУДЖИНСКАС (Литва), Яків П. ДІДУХ,

Дмитро В. ДУБИНА, Олена К. ЗОЛОТАРЬОВА,

Сергій Я. КОНДРАТЮК, Єлізавета Л. КОРДЮМ,

Ірина А. КОРОТЧЕНКО, Ірина В. КОСАКІВСЬКА,

Кароль МАРГОЛЬД (Словаччина), Евіатар НЕВО (Ізраїль),

Віктор І. ПАРФЬОНОВ (Білорусь), Петер РЕЙВЕН (США),

Марина М. СУХОМЛИН, Сусуму ТАКАМАЦУ (Японія),

Микола М. ФЕДОРОНЧУК, Олександр Є. ХОДОСОВЦЕВ,

Петро М. ЦАРЕНКО, Ілля І. ЧОРНЕЙ,

Мирослав В. ШЕВЕРА, Юрій Р. ШЕЛЯГ-СОСОНКО,

Наталія М. ШИЯН, Богдан ЯЦКОВЯК (Польща)

Відповідальний секретар Марія Д. АЛЕЙНІКОВА

#### EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief – Sergiy L. MOSYAKIN

Associate Editors – Ganna V. BOIKO  
Vera P. HAYOVA

Raisa I. BURDA, Ilyia I. CHORNEY, Yakiv P. DIDUKH,

Dmytro V. DUBYNA, Mykola M. FEDORONCHUK,

Zigmantas GUDŽINSKAS (Lithuania), Vasyl P. HELUTA,

Bogdan JACKOWIAK (Poland), Olexander E. KHODOSOVTSSEV,

Sergei Y. KONDRATYUK, Elisaveta L. KORDYUM,

Iryna A. KOROTCHENKO, Iryna V. KOSAKIVSKA,

Karol MARHOLD (Slovakia), Eviatar NEVO (Israel),

Victor I. PARFENOV (Belarus), Peter RAVEN (USA),

Yuriy R. SHELYAG-SOSONKO, Myroslav V. SHEVERA,

Natalia M. SHYIAN, Maryna M. SUKHOMLYN,

Susumu TAKAMATSU (Japan), Petro M. TSARENKO,

Filip VERLOOVE (Belgium), Solomon P. WASSER,

Olena K. ZOLOTAREVA

Editorial Assistant – Mariya D. ALEINIKOVA

---

**На першій сторінці обкладинки:** Національний природний парк "Синевир"

Фото Павла Пивовара

**Front page:** Synevyr National Nature Park

Photo by Pavlo Pyvovar

---

✉ Редакція "Українського ботанічного журналу"  
Інститут ботаніки НАН України  
вул. Терещенківська, 2, Київ 01004, Україна

(044) 235-41-82  
secretary\_ubzh@ukr.net  
<https://ukrbotj.co.ua>

# УКРАЇНСЬКИЙ 2018 • 75 • 5 БОТАНІЧНИЙ ЖУРНАЛ UKRAINIAN BOTANICAL JOURNAL

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ • ЗАСНОВАНИЙ 1921 р. • SCIENTIFIC JOURNAL • PUBLISHED SINCE 1921

## З М І С Т

### Загальні проблеми, огляди та дискусії

Дідух Я.П. Біотоп як система: структура, динаміка, екосистемні послуги . . . . . 405

### Систематика, флористика, географія рослин

Федорончук М.М. Конспект родини *Fabaceae* у флорі України. III. Підродина *Faboideae* (триба *Fabeae*) . . . . . 421

Бойко Г.В., Корнієнко О.М., Мосякін С.Л. Нові номенклатурні комбінації для таксонів роду *Pentanema* (*Asteraceae*) флори України . . . . . 436

### Гриби і грибоподібні організми

Тихоненко Ю.Я., Орлов О.О. Поширення *Pucciniastrum symphyti* (*Pucciniales*) в Україні . . . . . 441

### Геоботаніка, екологія, охорона рослинного світу

Коршиков І.І., Гусейнова Е.Р. Особливості пилку рослин *Picea abies* та *P. pungens* (*Pinaceae*) в насадженнях на території Криворіжжя . . . . . 446

Дубина Д.В., Еннан А.А.-А., Дзюба Т.П., Вакаренко Л.П., Шихалєєва Г.М., Кірюшкіна Г.М. Проектований Національний природний парк "Куяльницький" як основа оптимізації довкілля та стійкого розвитку регіону . . . 457

### Структурна ботаніка

Шихалєєва Г.М., Царенко О.М., Цимбалюк З.М., Еннан А.А.-А., Кірюшкіна Г.М. Морфологічні особливості генеративних органів *Salicornia perennans* (*S. prostrata*) (*Chenopodiaceae*) з узбережжя Куяльницького лиману . . . 470

### Фізіологія, біохімія, клітинна та молекулярна біологія рослин

Павлище А.В., Кириченко О.В., Коць С.Я. Метаболічні зміни вмісту органічних кислот у коренях рослин *Glycine max* (*Fabaceae*) на ранніх етапах формування симбіозу за дії фунгіцидів . . . . . 480

Пірко Я.В., Нецветов М.В., Калафат Л.О., Пірко Н.М., Рабокоть А.М., Приваліхін С.М., Демкович А.Є., Білоножко Ю.О., Блюм Я.Б. Генетичні особливості фенологічних форм *Quercus robur* (*Fagaceae*) за даними аналізу поліморфізму інтронів генів β-тубуліну та мікросателітних локусів . . . . . 489

### Ювілейні дати

Дубина Д.В. Василь Семенович Ткаченко – творчий шлях ученого (до 80-річчя з дня народження та 55-річчя наукової діяльності) . . . . . 501

### Дослідники фітобіоти та мікобіоти України

Шевера М.В., Єна А.В. Фрідріх (Федір Кіндратович) Маршалл фон Біберштейн / Friedrich August Freiherr Marschall von Bieberstein (1768–1826) . . . . . 505